

בש"פ 7391/21 - פלונית נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 7391/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובעת בתיק 13/2021 (בית פלונית
הדין השרעי באקה אל ג'רבייה):

נגד

הנתבע בתיק 13/2021 (בית הדין פלוני
השרעי באקה אל ג'רבייה):

הודעה על הטלת קנס;
התייחסות התובעת מיום 2.2.2022;
התייחסות היועץ המשפטי של בתי הדין השרעיים מיום
6.2.2022

בשם התובעת בתיק 13/2021 עו"ד מדלג קייס
(בית הדין השרעי באקה אל
ג'רבייה):
בשם היועץ המשפטי של בתי הדין עו"ד ניבאל חסנין
השרעיים:

החלטה

בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות),
מזכירות בית הדין השרעי בבאקה אל גרבייה (להלן: בית הדין) הביאה לעיוני את החלטת בית הדין מיום 28.10.2021
(להלן: ההחלטה) שהשיתה על הנתבע בהליך 13/2021 (להלן: הנתבע) קנס בסך של 1,000 ש"ח לטובת אוצר

המדינה בגין עיכוב החלטות בית הדין בענייני משמורת וזמני שהות שנקבעו בין ילדיו לאמם, התובעת בהליך (להלן: התובעת).

2. כעולה מהחומר שהובא לעיוני, הצדדים להליך שבכותרת הם הורים גרושים לשלושה ילדים (להלן: הקטינים). במסגרת הליכים משפטיים שהתנהלו בין הצדדים במרוצת השנים, הורה בית הדין, בין היתר, על קיום מפגשים שבועיים בין הקטינים והתובעת במרכז קשר באום אל פחם (להלן: מרכז הקשר), והנתבע חויב לדאוג להתייצבות הקטינים למפגשים וכן לקיום קשר טלפוני שוטף בין הקטינים לתובעת.

3. בהמשך לכך, הגישו הצדדים תביעות הדדיות לבית הדין לפי פקודת ביזיון בית משפט בטענה להפרת החלטות בית הדין בענייני זמני השהות, האירוח והמשמורת (הליכים 1736/2020, 1868/2021 ו-13/2021) (להלן: הליכי הביזיון), אשר הדיון בהן אוחד, בהסכמת הצדדים. התובעת טענה כי הנתבע מפר את החלטות בית הדין ומונע ממנה לקיים קשר טלפוני שוטף עם הקטינים ואינו פועל להבאת הקטינים למפגשים המתקיימים במרכז הקשר. עוד טענה התובעת כי הנתבע מסית את הקטינים נגדה על מנת להביא לניתוק הקשר עמה. הנתבע, מצדו, טען כי התובעת לא מגיעה למפגשים עם הקטינים במרכז הקשר כנדרש וכי סירובם של הקטינים להיפגש עם התובעת נובע מאירועי עבר שבהם נהגה התובעת כלפי הקטינים באלימות.

4. ביום 28.10.2021, לאחר שמיעת הוכחות וקבלת עמדת גורמי הרווחה, ניתנה החלטת בית הדין נושא ההליך דנן. במסגרת ההחלטה סקר בית הדין את דו"חות גורמי הרווחה שהונחו בפניו בעניין קיום החלטותיו על ידי הצדדים. בית הדין ציין כי כפי שנלמד מדו"חות גורמי הרווחה, הנתבע לא קיים את החלטות בית הדין בענייני המשמורת, האירוח והראייה בתקופה שאליה מתייחסים הליכי הביזיון, ולא עמד בחובותיו "לשמור על הקשר בין התובעת וילדיה, והכוללת הכנת הקטינים לפגישה עם התובעת והקשר והתקשורת איתה", וזאת באופן אשר הביא לנתק בין הקטינים לתובעת. בית הדין ציין כי אמנם הנתבע החל לשאת פעולה עם התכנית הטיפולית שנקבעה על ידי גורמי הרווחה לצורך שיקום הקשר בין הקטינים לאמם, אך בכך אין די, שכן הליך ביזיון בית המשפט צופה פני עתיד ונועד לחייב ציות להחלטות בית הדין. על יסוד האמור, החליט בית הדין לחייב את הנתבע בקנס בסך של 1,000 ש"ח לקופת המדינה "על כל פעם שהוא מעכב את מימוש ההחלטות" בענייני קיום המפגשים בין הקטינים לתובעת, וכן לחייבו בתשלום הוצאות לתובעת בסך של 1,000 ש"ח בגין הפרה או עיכוב כאמור.

5. הנתבע הגיש ערעור על החלטת בית הדין לבית הדין השרעי לערעורים (ערעור מס' 526/2021), אשר התקבל בחלקו ביום 4.1.2022. בית הדין השרעי לערעורים החליט לבטל את חיובו המותנה של הנתבע בהוצאות לטובת התובעת, אך הקנס שהושת על הנתבע בגין הפרה עתידית של החלטות בית הדין בענייני המשמורת, האירוח והראייה נותר על כנו. בית הדין השרעי לערעורים קבע כי החלטת בית הדין לקנוס את הנתבע בגין הפרה עתידית של החלטותיו היא החלטה מתבקשת בנסיבות העניין, בפרט לנוכח הנתק שנוצר בין התובעת לקטינים. כן נקבע כי אין בהטלת הקנס האמור משום הענשת הנתבע וכי הדבר נועד להבטיח את הציות להחלטות בית הדין. עוד הוטעם כי החלטת בית הדין לעניין הקנס נועדה לשרת את טובת הקטינים ואף מן הטעם הזה אין מקום לבטלה.

בנסיבות אלו, הוריתי לצדדים להליך והיועץ המשפטי לבתי הדין השרעיים (להלן: היועץ) להגיש התייחסות משלימה בעניין החלטת בית הדין השרעי לערעורים.

6. לטענת היועץ, הקנס שהושת על הנתבע הוא סביר ומידתי בנסיבות העניין ואינו עולה כדי ענישה על התנהגותו בעבר. עוד מדגיש היועץ כי מדובר בקנס מותנה הצופה פני עתיד, אשר ימומש רק אם הנתבע יפר את החלטות בית הדין בענייני הסדרי המשמורת, האירוח והראייה בין הקטינים לתובעת.

7. התובעת סבורה כי יש להותיר את הקנס שהושת על הנתבע על כנו. לשיטתה, הקנס הוטל על הנתבע לאחר שניתנו לו מספר הזדמנויות לקיים את החלטות בית הדין. אולם הנתבע התעלם מהחלטות אלה והפר אותן באופן שיטתי, דבר אשר הביא בסופו של יום לנתק בין הקטינים לתובעת. הנתבע אף לא הגיש עד למועד זה התייחסות מטעמו להחלטת בית הדין השרעי לערעורים, למרות שהמועד להגשת תגובתו חלף זה מכבר.

8. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים והיועץ, לא מצאתי מקום לעשות שימוש בסמכותי לפיסעף 7א(ב) לחוק כפיית ציות ולבטל את הקנס שהושת על הנתבע או לשנותו לקולה. כידוע, סמכות בית הדין להטיל סנקציה בדמות קנס מכוח פקודת ביזיון בית משפט, המעוגנת בסעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות, נועדה להביא ל"כפיית ציות עתידית של צווי הערכאה השיפוטית המופרים ואין מדובר בענישה על הפרות שאירעו בעבר" (בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (5.12.2018)). עוד נפסק כי יש להטיל סנקציות אלה רק מקום שבו לא ניתן להביא לקיום הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות, ורק ככל שהטלת הסנקציה עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי (בש"פ 1944/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (22.4.2021); בש"פ 4266/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 6 (31.5.2018)).

9. בענייננו, החלטת בית הדין ניתנה לאחר שהנתבע הפר מספר פעמים את החלטות בית הדין ובהזדמנויות שונות. בנסיבות אלו, מקובלת עליי עמדת היועץ כי הקנס, אשר נועד לכוף על הנתבע לקיים את החלטות בית הדין בענייני הסדרי המשמורת, האירוח והראייה, הוטל כדין וכי הוא מידתי וסביר בנסיבות העניין.

ויודגש – לא נעלמה מעיניי קביעתו של בית הדין לפיה חל שיפור בהתנהלות הנתבע אשר החל לשתף פעולה עם גורמי הרווחה ולקיים את החלטות בית הדין לעניין המפגשים בין הקטינים לתובעת במרכז הקשר. עם זאת, אין בכך כדי להצדיק את ביטול החלטת הקנס, שכן הקנס המוטל מכוח סעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות צופה פני עתיד ואין בו משום ענישת הנתבע על התנהגותו בעבר. יש לקוות כי הנתבע יתמיד בקיום החלטות בית הדין ויוסיף לשתף פעולה עם גורמי הרווחה ועם התובעת בכל הנוגע לקשר בינה ובין ילדיהם המשותפים.

אשר על כן, הקנס אשר הושת על הנתבע בהחלטת בית הדין מיום 28.10.2021 יעמוד בעינו.

ניתנה היום, כ"ט באדר א' התשפ"ב (2.3.2022).

ה נ ש י א ה